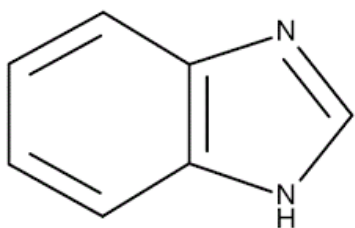

TEMA D'INTERÈS: QUÈ SÓN ELS NITAZENS?

Químicament, els nitazens són opioïdes sintètics amb un nucli de 2-benzilbenzimidazol.

Es van sintetitzar per primera vegada als anys 1950 pel laboratori CIBA, que buscava alternatives a la morfina, tot i que mai es van comercialitzar.

Els nitazens són agonistes selectius del receptor opioïde μ i es dissocien lentament, és a dir, estan molt temps units al receptor, cosa que fa que presentin una potència fins a cents de vegades més gran que la morfina. Degut a aquesta gran potència, se'ls ha relacionat amb el fentanil, tot i que no tenen cap relació estructural.

El primer nitazè identificat en el mercat de drogues europeu va ser l'*isotonitazè*, al 2019. A partir de 2020, han anat apareixent nous derivats: *metodesnitazè*, *metonitazè*, *etazè*, *flunitazè*, *butonitazè* i anàlegs com el *protonitazè*.

Els nitazens es presenten, com qualsevol altra droga d'abús, en forma de pols o cristalls, de color blanc, marró o groc.

Dosis

Les dosis dels nitazens es mesuren en micrograms, unitat de mesura que fa gairebé impossible el seu maneig per part dels consumidors.

Aquestes substàncies tenen molt poc marge de seguretat, la diferència entre dosi activa i mortal és molt petita. Per això, les dosis letals són gairebé imperceptibles a l'ull humà, no hi ha dosi segura i els risc de sobredosi és molt alt. Un exemple és el cas de l'*isotonitazè*, on la dosi activa és de 50 – 200 μg i la letal és 200 – 300 μg .

Efectes

Els efectes són similars als d'altres opiacis, però molt més potents. Depenen de la dosi, de la via utilitzada, de la talla i pes de la persona i de si es combinen amb altres drogues o medicaments.

A curt termini els efectes són:

- Eufòria, sensació de relaxació
- Alleujament del dolor i estrès
- Nàusees i vòmits
- Febre i sudoració
- Somnolència, sopor i coma
- Ritme cardíac lent
- Pupilles petites

Els efectes a llarg termini no es coneixen bé, però es creu que són similars als altres opioïdes: tolerància, addicció, estrenyiment, problemes cardíacs i pulmonars.

Sobredosi

Els nitazens tenen un risc molt alt de sobredosi, per això no s'han fet servir mai en medicina. Es poden trobar com a adulterants d'altres drogues, cosa que fa que els usuaris la puguin prendre sense saber-ho. Se n'han trobat barrejats amb benzodiazepines, MDMA, cocaïna, ketamina, i fins i tot cànnabis.

Són depressors del sistema nerviós central, poden provocar sobredosis de manera molt ràpida, sobretot si es barregen amb altres benzodiazepines o alcohol. Els signes de la sobredosi són:

- Dificultat respiratòria
- Respiració lenta i superficial, o deixar de respirar durant uns minuts
- Confusió
- Pupilles petites
- Pell freda i humida
- Baixa temperatura corporal
- Pell i ungles blavoses o grises per falta d'oxigen
- Somnolència
- Coma
- Pèrdua de coneixement
- Depressió respiratòria potencialment mortal

Per revertir la sobredosi es fa servir la **naloxona**, antagonista opioïde, tot i que, degut a la potència i farmacocinètica dels nitazens es necessiten dosis més altes (el doble o el triple) de les necessàries quan es tracta d'una sobredosi d'heroïna o fentanil.

També se sap que una vegada superada la sobredosi amb naloxona, al cap d'unes hores la persona la pot tornar a sofrir, cosa que vol dir que s'ha de tornar a administrar naloxona. Per això la persona ha d'estar en observació durant unes hores, per si és necessari administrar una segona, o fins i tot, una tercera dosi de naloxona.

Al juliol de l'any 2024 a Espanya hi va haver la primera mort relacionada amb aquesta droga, per sobredosi.